

Magdalena Szelc- Mays

Słucham i powtarzam
Listen & Repeat

Płyta CD ćwiczeń fonetycznych
Scenariusz nagrania płytowego
Słownik do ćwiczeń

Polish phonetics exercises CD
Transcript of CD
Dictionary of words used in exercises

Polish American Foundation of Connecticut
New Britain 2007

Copyright ©2007 Magdalena Szelc-Mays
All rights reserved.
ISBN-13: 978-0-9794234-1-3
ISBN-10: 0-9794234-1-4

Published by The Polish American Foundation of CT
27 Grove Hill, New Britain, CT 06052
www.paf-ct.org

Strona redakcyjna
Copyright ©2007 Magdalena Szelc-Mays
All rights reserved.
ISBN-13: 978-0-9794234-1-3
ISBN-10: 0-9794234-1-4

Podręcznik został wydany przez Polish American Foundation of Connecticut, Inc.
27 Grove Hill, New Britain CT 06052
www.paf-ct.org

Magdalena Szelc-Mays

“Listen and Repeat”

Materials for Polish Pronunciation

The guide for the lesson “Listen and Repeat” was prepared for those who wish to learn correct Polish pronunciation. The set consists of two CDs and a script that includes the recorded material.

Recorded on the CDs are examples of correctly pronounced Polish letters and sounds in various configurations. The phonetic material is organized in the following way: first vowels are recorded, next consonants, then sounds represented by two letters, and finally soft consonants. On the second CD are activities in which sounds are paired with their opposites – soft and hard, voiced and voiceless, and recorded phrases using the same arrangements of letters at the beginning, middle and end of words. In addition to these exercises, the CD contains poems and songs, with text, that include the more difficult pronunciation patterns and even Polish tongue twisters.

CD 1 (60:03 minutes)

Vowels: the presentation of each vowel is the same; first 3 or 4 phrases are read, beginning with the target vowel. The phrases are repeated twice, with time after each spoken phrase for the listener to repeat the phrase. Next a poem or sentence is read that includes the target vowel. After listening to the reading, the listener should stop the CD and read the text out loud.

Consonants: The activities regarding consonants require the listener to repeat words or phrases that begin with the target consonant. Phrases are repeated twice, with time after each for the listener to repeat. Next the listener hears several phrases, that contain the consonant sound, and the listener is to repeat these, without regard to meaning.

After these phrases Polish words are presented, in which the consonant is used next to a vowel, once coming before a vowel, once after. These words are said only once, but the listener can stop the recording to take as much time as necessary to repeat the word.

For every consonant there is a poem using the target consonant frequently. The listener should play the poem, then stop the recording and attempt to read the text of the poem out loud.

CD 2 (31:50 minutes)

The second CD contains more advanced phonetic activities. Polish sounds are used **in opposition** – soft and hard, voiced and voiceless, and these pairs are found in the beginning, middle and end of words.

On the same CD are riddles, which serve to test listening comprehension. After the riddles are tongue-twisters and poems, including sounds and phrases difficult particularly for non-native speakers to say. There are also several songs included, sung by children. There are songs which teach the Polish alphabet and particular sounds difficult to pronounce, such as r, s and sz. A rap song teaches vowel pronunciation and a song about musical instruments teaches how to put syllables together.

Both the poems and songs include Polish phrases of various difficulty, which may be easier when heard in rhyme or in singing. This section is designed for those who have already advanced past a beginner's level of Polish, or for those who want a more challenging activity.

At the end of the text there is a Polish-English dictionary containing the words used in the recordings. There are about 1500 words in the dictionary, translated by students enrolled in the Polish language and culture courses at the University of Connecticut in Storrs from 2004 through 2007.

The voice recordings were provided by actors in Krakow, Poland, and children from a Krakow music school.

Maurycy Polaski directed the recordings. He also wrote most of the poems.

The song "Alphabet" was written specifically for this program by Natalia Mays.

The following people helped create the dictionary:

Teresa Chlus

Bozena Dziuba

Magdalena Gregorczyk

Przemek Kaplon

Monika Maciborek

Melania Mihaliak

Sylvia Pierzak

Kasia Stachura

Emilka Szeligowska

Monika Sadowska

Anna Waluk

The translation was done by Sylvia Pierzak, with proof-reading by Joanna Tomaszewska.

Magdalena Szelc-Mays

„Słucham i powtarzam”

Materiały do ćwiczeń wymowy polskiej.

Pomoc naukowa pt. „Słucham i powtarzam” została przygotowana dla osób, które pragną się nauczyć poprawnej wymowy polskiej. Zestaw składa się z dwóch płyt CD oraz skryptu zawierającego zapis nagranych materiałów.

Na płytach nagrane są przykłady prawidłowej wymowy głosek polskich we wszelkich możliwych konfiguracjach. Materiał fonetyczny został uporządkowany w następujący sposób: najpierw nagrano samogłoski, potem spółgłoski, głoski oznaczone przez dwuznaki /czyli dwie litery/ a następnie spółgłoski miękkie. Na drugiej płycie znalazły się ćwiczenia, w których zestawiono głoski w opozycjach: miękkie – twarde, dźwięczne – bezdźwięczne oraz nagranie wyrazów z tą samą głoską w nagłosie, śródłosie i wygłosie czyli na początku, w środku i na końcu wyrazu. Oprócz tych ćwiczeń na płycie nagrane są wierszyki i piosenki z tekstami zawierającymi wiele tzw. „trudnych” do wymówienia wyrazów polskich.

Płyta CD I

Samogłoski: każda samogłoska opracowana jest podobnie – najpierw czytane są wyrazy /3 lub 4/ zaczynające się na daną samogłoskę. Wyrazy te czytane są dwa razy a po każdym słowie następuje przerwa, w czasie której słuchacz powinien próbować powtórzyć wyraz. Następnie nagrany jest wierszyk lub zdanie, w którym nagromadzone są słowa zawierające omawianą samogłoskę. Należy wysłuchać lektora i zatrzymać nagranie a potem przeczytać wierszyk głośno.

Spółgłoski; Ćwiczenie wymowy spółgłosek polega na powtarzaniu za przykładem lektora wyrazów zaczynających się na omawianą spółgłoskę. Wyrazy są nagrane dwa razy i po każdym wyrazie jest przerwa przeznaczona na wykonanie słowa przez studenta. Następnie należy wysłuchać tzw. logotomów /czyli słów pozbawionych znaczenia ale zawierających opracowywaną spółgłoskę w wielorakim otoczeniu samogłosek/ i powtarzać je.

Pod logotomami wypisane są polskie słowa, w których omawiana spółgłoska występuje w otoczeniu samogłosek, raz z lewej raz z prawej strony. Te wyrazy powtarza się jeden raz. Oczywiście można zatrzymać nagranie i powtórzyć wyraz dowolną ilość razy.

Dla każdej spółgłoski został napisany wierszyk z wyrazami tę głoskę zawierającymi.

Wierszyka należy wysłuchać, zatrzymać nagranie i starać się przeczytać tekst głośno

Nagranie na pierwszej płycie CD trwa godzinę.

Druga płyta CD poświęcona jest ćwiczeniom fonetycznym. Głoski polskie ujęte są w tych ćwiczeniach w opozycje; miękkie - twarde, dźwięczne - bezdźwięczne oraz jest tam nagranie zestawu wyrazów z daną głoską na początku, w środku i na końcu słowa.

Na tej samej płycie nagrane są zagadki, które służą do ćwiczeń rozumienia ze słuchu.

Po zagadkach nagrane są wierszyki, zawierające trudne dla obcokrajowców do wymówienia głoski i wyrazy, oraz kilka piosenek śpiewanych przez dzieci. Piosenki ilustrują takie zagadnienia jak: literowanie po polsku /piosenka pt. Alfabet/, wymowa samogłosek /piosenka RAP/ tworzenie sylab /piosenka o muzykantach/ czy wymowa r, s, sz np. piosenka „Dobosz” czy „Turcja”.

Zarówno wierszyki jak i piosenki zawierają wiele trudnych do wymówienia wyrazów polskich, które stają się łatwiejsze gdy ujęte są w rymy lub gdy są śpiewane. Ta część materiału przeznaczona jest dla osób o pewnym stopniu zaawansowania w nauce języka polskiego lub takich, które lubią wyzwania.

Na końcu tego skryptu z zapisem materiału nagranych na płytach znajduje się polsko-angielski słownik wyrazów użytych w nagraniu. Słownik liczy około 1500 słów i został opracowany przez studentów, którzy brali udział w kursach języka i kultury polskiej na Uniwersytecie Stanowym w Connecticut w Storrs w latach 2004-2007.

Głosem do nagrania użyli aktorzy scen krakowskich i dzieci z krakowskiej szkoły muzycznej.

Nagranie wyreżyserował Maurycy Polaski, który jest też autorem większości wierszyków.

Piosenkę „Alfabet” - specjalnie do tego nagrania- napisała Natalia Mays.

Przy opracowaniu słownika udział brali:

Teresa Chlus

Bożena Dziuba

Magdalena Gregorczyk

Przemek Kaplon

Monika Maciborek

Melania Mihaliak

Sylvia Pierzak

Kasia Stachura

Emilka Szeligowska

Monika Sadowska

Anna Waluk

Scenariusz Nagrania Płyty fonetycznych „SŁUCHAM I POWTARZAM”

Transcript of CD “listen & repeat” – exercises in Polish phonetics

Spis treści – Table of Contents

Płyta I – Disk I (60:03 min.)

Ćw. 1 – Samogłoski – vowels

- T1 a
- T2 o
- T3 i
- T4 u
- T5 e
- T6 y
- T7 ą synchroniczne
- T8 ą asynchroniczne
- T9 ę synchroniczne
- T10 ę asynchroniczne

Ćw. 2 – Spółgłoski – consonants

- T11 l
- T12 m
- T13 t
- T14 s
- T15 k
- T16 j
- T17 d
- T18 h
- T19 n
- T20 w
- T21 c
- T22 p
- T23 r
- T24 b
- T25 g
- T26 z
- T27 ł
- T28 f
- T29 ż

Ćw. 3 – Głoski oznaczone przez

dwuznaki – sounds
represented by digraphs

- T30 sz
- T31 cz
- T32 ch
- T33 dz
- T34 dż
- T35 rz

Ćw. 4 – Spółgłoski miękkie – soft consonants

- T36 ś
- T37 si
- T38 ć
- T39 ci
- T40 ń
- T41 ni
- T42 ź
- T43 zi
- T44 dź
- T45 dzi

Płyta II – Disk II (31:50 min.)

Ćw. 5 – Spółgłoski miękkie w opozycji do twardych

– Soft consonants in comparison to hard consonants

- T1 p-pi, b-bi, w-wi, f-fi, l-li, k-ki, g-gi, ch-chi, m-mi

Ćw. 6 – Spółgłoski miękkie w opozycji do twardych (cd.)

– Soft consonants in comparison to hard (cont.)

- T2 ć-cz, ć-c, ś-sz, ś-s, ź-ż, ź-z, ń-n, dź-drz, dź-dz

Ćw. 7 – Spółgłoski dźwięczne i bezdźwięczne

– Consonants voiced and unvoiced

- p-b, t-d, f-w, s-z, h-g

Ćw. 8 – Wyrazy z tą samą głoską w nagłosie, śródgłosie i w wygłosie – Words with the same sound in the beginning, middle and end

Ćw. 9 – Zagadki, wierszyki, piosenki – riddles, poems, songs

- T5-13 Zagadki, ćwiczenia na rozumienie ze słuchu.

- T14-19 Wierszyki z opozycjami głosek:

o-u, l-r, b-p, y-i, e-y, i-e, ł-l

- T20 Wierszyki z głoską sz

- T21 Wierszyk z głoską ż

- T22 Wierszyk z głoską cz

- T23 Wierszyki z głoskami sz, szcz, strz, skrz

- T24 Wierszyk z głoską ś

- T25 Piosenka ALFABET

- T26 Piosenka RAP samogłoskowy

- T27 Piosenka Muzykanci – sylaby

- T28 Piosenka Dobosz – głoska r

- T29 Piosenka Turcja

Słownik – Dictionary

Transkrypt

nagrania płytowego „Słucham i powtarzam”

Transcript of CD “listen & repeat” – exercises in Polish phonetics

Płyta I – Disk I (60:03 min.)

Ćw. 1 – Samogłoski – vowels

Track				
T. 1	A	agrafka armata	anioł	agrest
				Ta lala to Ala Lala Ala się opala Aaa... koty dwa Siała baba mak Nie wiedziała jak.
T. 2	O	ogórek	ognisko	okulary
				osa
				Lata osa koło nosa Znowu kot wlaź na płot Teraz kot przy kocie stoi na tym płocie. Jelonek ma ogonek Ogrody schną bez wody.
T. 3	I	igła	indyk	iskra
				irys
				Irka, Wika, Irek, Mirek Piją soki i kefirek Inga niosła dla Izuni Iryski i pięć petunii.
T. 4	U	ul	ósemka	ucho
				ubranie
				Ula umyła uszy Kuma buty suszy Kto tutaj tak tupie? Pytanie jest głupie bo to Ula tupie.
T. 5	E	Eskimos	ekierka	ekran
				elf
				Ele mele dutki Ciele ozorem miele I nie przejmuje się wiele.

T. 6	Y	lody dymy cytryny cyrk	My mamy domy Ten dymek wydmuchał Tymek A Rysiek myślał, że Szymek	
T. 7	A	wymowa wyraźna		
		wąż wąsy książka	Jeden wąż dążył wciąż do doskonałości: Czytał książki, pas miał w prążki i przyjmował gości. Rano ludzie z łóżka wstają myją się i ubierają.	
T. 8	A	wymowa niewyraźna		
		trąba kąpiel dąb	Trąb słoniu, trąb! trąbieniem przewróć dąb! Co za trąba! Dla mnie bomba!	om
		bąk strąk sągi	Kupił raz bąk mąkę. Poleciał z nią na łąkę. „Po co ci ta mąka?” Zapytała żona bąka. „Dla hecy...- speszony wyjąkał. Koło rąk latał bąk Potem bąk spadł na strąk A ze strąka w róży pąk.	η
		pączek, mądry gorąco	Pobzykując, pewien bączek Spojrzał na gorący pączek I odfrunął w dal. Jak sądzę – Po pieniądze...	on
		dąć bądź	Drogi Gościu! Bądź tak miły – Usiądź, jeśli nie masz siły. A gdy siłę masz, też siądź! Jesteś gościem, bądź co bądź	oń
T. 9	E	wymowa wyraźna		
		gęś węże język rzęsy	Pojedynek węży. Który z nich zwycięży?	
T. 10	E	wymowa niewyraźna		
		dęby tępy bęben	Na prastarym wielkim dębie Dłubał sęp w zepsutym zębie. (Wiemy wszak, że sępia gęba Nie ma ni jednego zęba!) A on dłubał, bo był tępy! Tak jak wszystkie inne sępy..	em

		więc nędza pędzel	Wyjeżdżał wujek na wczasy: Wziął pęto wędzonej kiełbasy, Pieniędzy nieco, pędzelek I pęczek świeżych brukselek. Tu poczuł dyskomfort wielki, Bo w pęczkach nie ma brukselki.	en
		ręka męka węgiel	Każdy wie jaka to męka, Kiedy swędzi któraś ręka! Problem rośnie do potęgi W momencie przysięgi. Ten sęk budzi lęk. Czemu lękasz się sęka?	η
		pięc będzie	Ogłoszono świnkom wszędzie: „Prosiak będzie mieć orędzie”. Świnek pięć , a jedno prosię; „Czemu pięć was a nie osiem?” Trudno gadać jest z prosięciem Wyszły jeszcze przed zaczęciem.	eń

Ćw. 2 – Spółgłoski – consonants

Track			
T. 11	L	lala lokomotywa lody las	la lo lu le al ol ul el ala olo ulu ele lal lol lul lel
		lala Lolek lubić leżeć Ala Olek ulubiony Ela ile	Raz blada Lolita malowała lale Zaczęła na Wielkanoc i maluje dalej
T. 12	M	motyl mak mucha marchewka	ma mo mu me my ma mę am om im um em ama omo umu eme ymy mam mom mum mem mym
		Maria moda mucha mebel myśl mąż męski Amelia omlet Imogena umowa emalia	Moja mama ma omamy Czy omamy i my mamy ? Myszka mądrą minę miała jadła omlet i mlaskała

T. 13	T	termometr talerz tulipan torebka	ta to tu te ty tą tę at ot it ut et ata oto utu ete yty tat tot tut tet tyt
		tata tom tuba telewizor tykać tą tęsknić atom otoczyć Italia utopić eter	Pan Tatomir trąbkę ma tra ta ta ta na niej gra Tracz tarł tarcicę tak: takt w takt jak takt w takt Tarcicę tartak tarł.
T. 14	S	samolot saksofon sanki sandały	sa so su se sy są as os is us es asa oso usu ese ysy sas sus ses
		sanki sos sum serwetka synek sąsiad asfalt osa iskra uskok Eskimos	Wysoka sosna na skale rosła a pod sosną lisy piły soczek z misy
T. 15	K	kasztany kelner kot kapusta	ka ko ku ke ką kę ak ok. ik uk ek aka oko uku eke kak kok kuk kek
		kasa komora kukulka kefir kąsać kęs aktor okno ikona ukryć ekran	Król Karol kupił królowej Karolinie korale koloru koralowego.
T. 16	J	jablko jeleń jeź jamnik	ja jo ju je ją aj oj uj ej aja ojo uju eje jaj joj juj jej
		jablko jogurt Jurek jeź ją agent ojciec ujemny ejże	Jesienią jaskółeczka zjadała jajeczka a jemiołuszka jadła jabłuszka
T. 17	D	delfin dorożka długopis domek	da do du de dy dą ada odo udu ede ydy
		dama domy dudy deszczyk dygot dąsy Adam odorek udusić Edek wydymać	Dużą dynię Dyzio miał Dniem i nocą o nią dbał.

T. 18	H	hulajnoga huśtawka hak hipopotam	ha ho hu he hy ah oh uh eh aha oho uhu ehe yhy hah hoh huh heh hyh
		hak hola humor heban hymn hej aha! oho! uha! oh!	Hałasował Hieronim, Hanna handlowała On grał hymn na harfie, ona haftowała.
T. 19	N	narty narcyz namiot nos	na no nu ne ny an on in un en ana ono unu ene yny nan non nun nen nyn
		nadajnik noc nuda neon Nysa Anka on indyk unerwić Encyklopedia	Pewną Marzannę, prześliczną pannę wciąż brano za kuzynkę Annę Nurek nurka dał w głąb Narwi siny nos się nie odbarwił
T. 20	W	walek waga wóz	wa wo wu we wy wą wę awa owo uwu ewe ywy
		waga woda wuj wóz welon wystawa wą węch awantura owoc uwodzić Ewelina żywy Iwan	Wiewiórka wracając z wierzby w wir wodny wpadła. Bo gdzież by ? Z wanny woda się wylała wielki dywan powalała.
T. 21	C	cytryna cebula cukierek cylinder	ca co cu ce cy cą ac oc ic uc aca oco ucu ycy cac coc cuc cye
		cały cofnąć cukierek Cela cytryna cążki aceton ocet Icek ucałować	Cętki pantery Pankracy cenil za nic tych cętek by nie zamienił
T. 22	P	pająk pajacyk paw papuga	pa po pu pe py pą ap op up ep ip apa opo upu epe ypy pap pop pup pep pyp
		pantofle pomidor puma pelikan pyton pasowy apteka opis upał epoka iperyt	Przyszedł Prokop do Prokopa i poprosił o laptopa Proszę pana, pewne panie w parku robią wielkie pranie

T. 23	R	rower ryba rak róža	ra ro ru re ry ar or ur er ir ara oro uru ere yry rar ror rur rer ryr
		rama rower rurka reszta ryczeć arkusz organy urodziny era Irena	Czarna krowa w kropki bordo gryzła trawę kręcąc mordą.
T. 24	B	balon balwan banan buty	ba bo bu be by aba obo ubu ebe yby
		balon Bolek buk belka byk abazur obora ubóstwo ebonit gdyby	Wsadziła babcia do pieca babkę na babci babkę Bolek ma chrapkę
T. 25	G	gruszka garnek globus grzyb	ga go gu ge gą gę aga ogo ugu ege
		gama gość gust general gąsienica gęś Agata ogon ugór Eger egoista	Gryzła kwaśne gruszki raz Małgosia miła choć wołała grzybki to nie grymasiła
T. 26	Z	zebra zamek zapalki zeszyt	za zo zu ze zy aza ozo uzu eze yzy
		zamek Zosia zupa zez zygzak Azalia ozor uzupełnić Ezop Iza fryzy	Zadrzał ząb za zębem zimnym zaraz za nim zziębnie inny Na zebraniu wielkim zebry się zebrały bo się jednej zebrze paski zapodziały
T. 27	Ł	łopata łabędź łódka łyżka	ła ło łu łe ły ał oł uł eł ił ała oło ułu ełe yły łał łoś łuł łoś łył
		ławka łopata łuk łebek łyżka Altaj oltarz ułan Elk Hawa	Siedziała małpa na płocie i jadła tłuste łakocie.
T. 28	F	foka fajka flądra flet	fa fo fu fe fą af of uf ef afa ofo ufu efe faf fof fuf fef fyf
		fala fotografia fujarka Felek fąfel Afryka ofuknąć ufny efekt	Fikała foka fikołki stale Konfiter z figi nie chciała wcale

T. 29	Ż	żubr żuk żółw żółędzie	ża żo żu że ży aża ożo użu eże yży
		żaba żona żuk żenić życie ażur ożenić się użyć leżeć chyży	Jerzy nie wierzy, że na wieży leży stado nietoperzy.

Ćw.3 Głoski oznaczone przez dwuznaki – *sounds represented by digraphs*

Track			
T. 30	Sz	sznur szpada szyszka	sza szo szu sze szy asz osz usz esz asza oszo uszu esze yszy szasz szosz szusz szesz szysz
		szabla szosa szuwały szerokość szyba Aszchabad oszukać uszy eszelon.	Szara myszka zjadła szyszki okruszek a myszka biała – koszycek gruszek.
T. 31	Cz	czereśnie czapla czosnek czarodziej	cza czo czu cze czy czą czeń acz ocz ucz ecz ycz acza oczo uczu ecze yczy czacz czocz czucz czecz czycz
		czas czoło czuły czekać czysty cząstka często aczkolwiek oczy uczucie mecz ryczeć	Pewna kaczką miała czkawkę poczłapała więc na kawkę.
T. 32	Ch	choinka chusteczka chomik chmura	cha cho chu che chy ach och uch ich ech acha ocho uchu eche ychy chach choch chuch chech chych
		chałupa choroba chudy chemia chyba ach ochota ucho ich echo	Pił chomik przed chatą raz chłódnik z chrabąszczem a chochlik się chował w choince za gąszczem.
T. 33	Dz	dzban dzwon dzwonki	dza dzo dze dzy dżą adza odzo edze ydzy
		sadza wędzony sadze dzyń-dzyń wiedzą	Pomaluj pędzelkiem gliniany dzbaneczek a ja doń włożę niebieski dzwoneczek.

T. 34	Dż	dżdżownica dżokejka	dża dżo dże dżu dży adża odżo edże udżu ydży
		dżezowy dżem dżonka dżuma dżygit dżdżysty	Pewna dżdżownica dżudo ćwiczyć chciała ale dżdżysta dżungla zbyt ją zniechęcała.
T. 35	Rz	rzepa rzodkiewka rzeźba	rza rzo rze rzu rzy rze arza orzo erze urzu yrzy
		rzadko rzodkiewka rzeczy rzucać Rzymianin rzesza marzyć morzyć wierzyć kurzyć wyrzygać	

Ćw.4 Spółgłoski miękkie – soft consonants

Track				
T. 36	Ś	ślimak ściereczka ściszać ślad śledź śliwka śmierdzieć		
		śnieg ślub śpiewać średni światło święty świt		W sierpniu nie ma już czereśni Ani wiśni. Koniec pieśni.
T. 37	Si	sieć siedem siodelko	sia sie sio siu asi esi osi usi asia esie osio usiu siasi siesi siosi siusi	
		siatka sieć siodło siusiać Asia Czesia osioł usiąść silnik sikawka siwy siny		Na jesionie siedziały sikoreczki i wkładały siteczka w siateczki. Wieść się niesie, że już jesień Ubrał się w jesionkę wrzesień.
T. 38	Ć	ćma ćmić ćwiartka ćwiczenie ćwiek ćwikła ćwir-ćwir		Ćma w ciemnościach tłumaczyła ćmie Że zaćmienie właśnie zakończyło się.
T. 39	Ci	ciastko ciągnik cielę cień	cia cio cie ciu cią cię aci oci eci uci acio ocio ecie uciu ciaci cioci cieci ciuci	
		ciastko ciotka ciekawy ciulacz ciężyć ciężki bogaci ciocie dzieci podkucia cizba cisza ciskać cicho		Cicho, cicho, cichuteńko ciepło, ciepło, ciepłuteńko Ciemna ciotka, ciemna babcia cicho człapią w ciężkich kapciach.

T. 40	Ń	koń słoń słońce końcówka kańczug	
		mańkut Mańcia dańko bańka Duńczyk leń	Uważał koń, że słoń to leń bo tylko biega przez cały dzień.
T. 41	Ni	niedopałek niedźwiedź niemowlę	nia nio niu nie ani oni uni eni ania onio uniu enie niani nioni niuni nieni
		niania niob niuans niuchać niebieski Ania oni unia enigma nikt nic niby nisko nitka niwa	Cztery słonie spłoty dłonie i usiadły na balkonie.
T. 42	Ż	źrebię źródło ździebelko żrenica	Ze źródełka źrebię pije żle mu tak wyciągać szyję.
T. 43	Zi	ziemniak ziemia ziarenko ziolo	zia zio ziu zie azi ozi uzi ezi ziazi ziozi ziuzi ziezi azio ozio uziu ezie
		ziarenko ziolo ziólko zielony Kazik ozimina uziemić wiezie zima zimny zimowisko	
T. 44	Dź	dźgać dźwięzczyć dźwięk dźwigać dźwig Dźwina	Jeździł dźwigiem łabędź dziki przy dźwiękach dziwnej muzyki
T. 45	Dzi	dzik dziecko dzieciół	dzia dzio dzie dziu dzia adzi odzi edzi udzi dziadzi dziodzi dziedzi dziudzi adzia odzio edzio udziu
		dziadek dziobać dziecko dziura dząśło kadzić chodzić bredzić nudzić dziki dziwaczny dziś dzióbek	Dziki dzisiaj się dziwiły jak dziarsko dzieci chodziły Dziarski dziadzio wrzasnął: Ludzie ! Dzień ucieka, idzie grudzień.

Ćw.5 Spółgłoski miękkie w opozycji do twardych

– *Soft consonants in comparison to hard consonants*

T. 1

p-pi	b-bi	w-wi	f-fi
pasek – piasek	byt – bit	wara – wiara	faska – fiasko
pysk – pisk	być – bić	woda – wioda	febra – fibra
porę – piorę	bały – biały	wyć – wić	forma – firma

l-li	k-ki	g-gi	ch/h – chi/hi
las – lis	Kern – kier	getry – gitara	choinka – Chinka
lala – Lila	kat – kit	gale – gile	hop – hip
lukier – likier	kepi – kiep	gza – giez	chybot - hipo

m-mi
mara – miara
mały – miały
myły - miły

Duży Miś oraz Miś Mały

kilka dobrych nagrań miały.

Jeden miał bi-bop

a drugi hip-hop.

Mały do Dużego w gości:

„- Lubisz hip-hop ? Puszczę coś ci !”

- „Aleś wybrał sobie porę ! ...

Akurat futerko piorę !

Dobra, fajny z ciebie chłop ...

Puść mi szybko ten hip-hop !

Ćw.6 – Spółgłoski miękkie w opozycji do twardych (cd.)

– Soft consonants in comparison to hard consonants (cont.)

T. 2

ci/ć - cz	ci/ć - c	si/ś - sz	si/ś - s
grać – gracza	ciało – cało	koś – kosz	noś – nos
ciapa – czapa	kocie – koce	siaś – szaf	kosi – kosy
leci – leczy	cień - ceń	sina – szyna	kusi - kuszy

zi/ź - ż/rz	zi/ź - z	ni/ń - n
zim – Rzym	wozi – wozy	leń – len
buzia – burza	kozi – kozy	niosę – noszę
wiezie – wieże	bazia – baza	nie to - netto

dzi/dź – dż/drz	dzi/dź - dz
dźwig – drzwi	jedźmy – jedzmy
dzionka – dżonka	rodzinka – rodzynka
	wodzie – wodze
	zapowiedź – zapowiedz

Chcesz przez katar przebrnąć cało ?

Zimą śmiało hartuj ciało !

A gdy plucha jest i ciapa,

To na głowę ... ciepła czapa.

Ćw. 7 – Spółgłoski dźwięczne i bezdźwięczne.

– Consonants voiced and unvoiced

T.3

p – b	t – d	f – w
pudy – budy	tamka – damka	Finka - winka
pyk – byk	tomy – domy	faza – waza
pas – bas	ton – don	fora – wora
pani – bani	tuńczyk – Duńczyk	fezy – wezyr
puk – buk	twór – dwór	fara – wara

s – z	h – g
smok – zmrok	hola – gola
sera – zera	hala – gala
setka – zetka	hura – góra
serwał – zerwał	Hus – guz
sen – zen	hurt – gurt
	hreczany – gryczany

Wielka hala;
Pełna gala !
Dół i góra
krzyczą „Hurra” !
Pływa tuńczyk,
Tańczy Duńczyk.
Ta impreza, proszę pani,
Jest „do bani”!.

Ćw. 8 Wyrazy z głoskami w nagłosie, śródgłosie i wygłosie

– Words with the same sound in the beginning, middle and end

T. 4

A	agrest	kalambur	klatka
O	oko	dom	koło
I	ikona	miły	koniki
U	ubranie	buty	na fotelu
Ó	ósmy	wróbel	
E	egzamin	efekt	na kole
Y		rytm	dymy
A		wąs	oni idą
Ę		węże	
L	lotnik	kula	mól
M	mama	Kama	dom
T	tato	meta	kot
S	samochód	Sosna	kos
K	Krab	lokomotywa	rak
J	jajko	kojot	maj
D	dom	moda	
H	herbata	wahadło	
N	Nos	landrynka	kanon
W	wilk,	kowal	
C	cylinder	mocny	koc
P	paczka	koperek	stop
R	rama	kara	muchomor

B	babka	marabut	
G	groch	magia	
Z	zero	koza	
Ł	łapa	koło	muł
F	flaga,	kafle,	pif-paf
Ż	żbik,	jeżyk	
Sz	szopa,	kasza,	kosz,
Cz	czapka	kaczka	skacz
Ch	chmura	mech	chochlik
Dz	dzwon	chodzę	
Dź	dżem	mózdżek	
Rz	rzeka	dorzucić	
Ś	Ślad	maślak	Staś
Si	Siny	wynosić	u Marysi
Ć	ćwierć	zaćmić	dać
Ci	cienki	bucik	on płaci
Ń		bańka	koń
Ni	niebo	wanienka	pani
Dź	dźwięk	udźwig	
Dzi	dziś	chodzić	on szkodzi

Ćw. 9 – Zagadki, wierszyki, piosenki – *riddles, poems, songs*

T 5-13 - Zagadki, ćwiczenia na rozumienie ze słuchu.

T. 5

Co to jest ?

W jakiej to rodzinie, proszę mi
powiedzieć, „z” stoi na końcu „a”
stoi na przedzie ? Dzieci w tej rodzinie
jest dwadzieścia czworo,
a i w tej zagadce one udział biorą.

ALFABET

T.6

Opowiadają, choć ust nie mają.
Wszystkie wyrazy z nich się składają.
Stoją w rzędzie jak na grzędzie
O wszystkim opowiadają, choć
ust nie mają

LITERY

T. 7

Odgadnij o jakie jarzyny chodzi w wierszu

Kap, kap – kapie woda –
Prędko przyłóż **USTA**
i już salaterka
nie wyda się pusta.
B i U z RAKAMI
zmieszaj potem żywo.
I już masz gotowe
następne warzywo.
Weź z pasieki **ULE**
z **C, E, B** pospinaj,
a do trzech się zwiększy
warzywna rodzina.
Kiedy **GROSZ** okrasisz
dwoma literami,
zieleni się czwarta
jarzyna przed nami.
S i A chwyć jeszcze
przytnij do nich **ŁATKĘ**
i masz jarzynową
sałatkę – zagadkę.

KAPUSTA, BURAKI, CEBULA, GROSZEK, SAŁATKA

T. 8**Odgadnij o jakie słowa chodzi w zagadkach.**

Gdy „t” ma w środku –
to dziecko kocie.
Gdy „ł” – znajdziecie
go w płocie.
Zaś, gdy jest w środku „r”
trudna rada –
samemu odgadnąć
resztę wypada.

KOTEK, KOLEK, KOREK

T. 9

TOR-DOK, BAK-RY, TER-MON
Bardzo dziwne słowa
lecz każde z nich w sobie
jeden zawód chowa

DOKTOR, RYBAK, MONTE

T. 10

Gdy „ą” ma w środku – owad uprzykrzony.
Gdy „u” – piękne drzewo o liściach zielonych.
Gdy „e” – tak głos owcy często nazywamy.
Gdy „y” – groźne zwierzę z grubymi rogami.
Gdy „a” – to benzynę do niego wlewamy.
Gdy „o” – nie jest górą, spodem, tyłem, przodem.

BAK, BUK, BEK, BYK, BAK, BOK

T. 11

Jaka „łatę” lubi zając ?
jakie „rowy” mleko dają ?
Jaka „tarka” świecić może ?
Jaki „aktor” ziemię orze ?

SALATA, KROWA, LATARKA, TRAKTOR

T. 12

Jaka „osa” ścina zboże ?
Jaki „port” uprawiać możesz ?
Jaka „sień” mgłę wokół ściele ?
Jaki „pan” zakwitł w niedzielę ?

KOSA, SPORT, JESIEŃ, TULIP

T. 13

TOK – to jest zwierzę domowe.
ŻEJ – właśnie się schował w dąbrowie.
SOK – czy to ptaszek ? No chyba !
NIL – to taka rzeczna ryba.
SIL – jego też w lesie znajdziecie.
Czy to wszystko odgadniecie ?

KOT, JEŻ, LIN, KOS, LIN

T 14-19 - Wierszyki z opozycjami głosek:

T. 14

Posłuchaj wierszyków.

Zwróć uwagę na wymowę głosek

Okragły bywa **rok**,
Zaś prosty kąt ma **róg**.
Przewracasz się na **bok**,
Wdrapujesz się na **buk**.
Raz chciałbyś mieć **to**,
Raz chciałbyś być **tu**.
Raz masz radości **sto**,
Raz nie masz złotych **stu**.

o : u

Żabka kapie się i **chlapie**,
Nieopodal żuraw **chrapie**,
Cap na brodzie kręci **lok...**
I tak przez calutki **rok!**

l : r

T. 15

To jest sopran a to **bas**.
To są szelki a to **pas**.
Pas i bas, bas i pas ...
Koniec pieśni, proszę **was!**

b : p

T. 16

W pojedynczej liczbie: **inny**
Za to w liczbie mnogiej: **inni**.
Wiedzieć panie to **powinny**
I panowie też **powinni**.

y : i

T. 17

Dobre lody, **dobry** sok.
Złe zastrzyki i **zły** smok.
Cudne oczy, **cudny** nos.
Ważne sprawy, **ważny** głos.

e : y

T. 18

„C” z bemołem – „ces”
„C” z krzyżykiem – „cis”
Kwiat pachnący: „bez”
A powtórka – „bis”.

i : e

T. 19

Rozmawiała z karpem **plotka**:
„Nie wiem, czy to nie jest **plotka**,
Stanął okoń niczym **ślup**
I nie przyjdzie na nasz **ślub!**”.

ł : l

T. 20 - Wierszyki z głoską SZ

Nasza ciocia koszyk ma
W koszu tym kalosze dwa
oraz szpilki, szpulki, broszki
szalik i apaszkę w groszki.

Kipi kasza, kipi groch
lepszka kasza niż ten groch
Bo po grochu brzuszek boli
za to kaszka brzuszek goi.

Leszek ruszył suchą szosą
Szybkie nóżki Leszka niosą.

Szarą myszkę spod Kuluszek
Przeokropnie boli brzuszek.
Brzuszek boli? Wicie sami
Jak to jest z łakomczuszkami.

T. 21 - Wierszyk z głoską **Ź, RZ**

Bardzo źabie czas się dłuży
posprzątała więc w kałuży;
w dzban wstawiła żółte róże
jarzębinę, wrzosa duże.
Może ktoś ją dziś odwiedzi ?
Waż, gżegżółka lub sąsiedzi ?

T. 22 - Wierszyk z głoską **CZ**

Miała kaczką maczku paczkę
więc wsadziła go na taczkę
włożyła czerwony fraczek
i do Czech powiozła maczek.

T. 23 - Wierszyki z głoskami **SZ, SZCZ, STRZ, SKRZ**

Szczypiąc szczypcami szczupłe poszycie
siedziała szczypawka na drzewa szczycie.

Kropelki deszczu w puszczy błyszcząły
hiena szczekała, małpki wrzeszczały

Siedzą szczury pod podłogą
drapią deski szczurzą nogą
Każdy sen o serze ma
Chociaż deska skrzypi zła.

Szarawa szyszka pod szczotką szeleści.
W koszyczek ją włożę, jeżeli się zmieści !

Raz szczupły szczupak, wiążąc sznurówki,
Sprzedał leszczowi koszyczek deszczówki.
Szczupak był spryciarz, bo przecież wiadomo,
Że leszcz przepłacił deszczówkę słono ...

Szymon tak szukał szczoteczki,
Że skoczył z rozpacy do rzeczki.
Lecz w rzeczce nie było szczoteczki,
I stąd też Szymona smuteczki.

Słynny mistrz skrzypiec z Przasnysza
Grał szybko i ledwo już dyszał.
Więc dostał szału i przykrej wysypki,
A w rezultacie roztrzaskał swe skrzypki.

T. 24 - Wierszyk z głoską **Ś**

Liść na ściółce usiadł w lesie,
Bo się właśnie zjawił wrzesień.
A we wrześniu, na jesieni
Liść się żółci lub czerwieni !

Staś mamusi niesie wieść,
Że chce mu się wściekle jeść !
Świadom tego, pójść on musi
Na śniadanie u mamusi !

Kasia śpi, a Asia ziewa.
Snu ślicznego się spodziewa.
Przyśnią jej się śmieszne łosie
Co łososie mają w nosie !

Basia siedem roślin sadzi
I uśmiecha się do Jadzi.
Jadzia, śmiejąc się radośnie,
Siadła na pobliskiej sośnie.

Kosi kosi łapci,
jedziemy do babci !
U babci jest sianko,
ziemniaczki z maślanką !

T. 25 - Piosenka Rap **ALFABET**

Trzy, cztery...

A – Alina
B – Barbara
C – Celina
D – Dagmara

E – Elżbieta
F – jak Frania
G – Grażyna
H – jak Hania

I – Irena
J – Jaromir
K – Konstanty
L – Ludomir

Ł – jak Łukasz
M – jak Marek
N – Natalia
O – Oskarek

P – jak Piotrek
R – jak Radek
S – jak Szymon
T – jak Tadek

U – Urszula
W – Władysław
Y – jak Yeti
Z – jak Zdzisław

T. 26 - Piosenka RAP samogłoskowy

Na na na na, na na na na
Masz banana ? Mam banana !
ko ko ko ko, ko ko ko ko
Oto czoło ! Oto oko !
He he he he, he he he he
Jesteś Czechem ? Jestem Lechem !
Li li li li, li li li li
Nikt mi chwili nie umili ?!

Tu tu tu tu, tu tu tu tu
Już nie kupuj butów z drutu !
By by by by, by by by by
Czyżby grzyby ? Czyżby ryby ?!
Kę kę kę kę, kę kę kę kę
Gęś i węża wezmę w rękę
Dzą dzą dzą dzą, dzą dzą dzą dzą
Rządy rządzą, sądy sądzą !

T. 27 - Piosenka Muzykanci (sylaby)

My muzykanci konszabelanci
Ja umiem grać.
I my umiemy grać.
A na czym ? - na bębnie
bum cyk cyk.... bęc!
- na trąbce
trata ta,ta.... bęc!
- na flecie
firli, firli..... bęc!
- na basie
umpa papa..... bęc!
- na pianinie
a pianino ino ino - a pianino gra
- na puzonie
pru pru – prom..... bęc!
- na harfie
plum plum..... bęc!

T. 28 - Piosenka Dobosz – głoska **r**

Raz dobosz – zuch szedł sobie ulicami
i bił za dwóch w swój bęben pałeczkami
rau rau rau rapata pał
w swój bęben pałeczkami.

Królewna, gdy dobosza zobaczyła
Różyczki trzy z balkonu mu rzuciła
rau. ....
z balkonu mu rzuciła.

A do tych róż swe serce przywiązała
Bo już się w nim prawdziwie zakochała.
Rau...
Prawdziwie zakochała.

Był wielki ślub, wesele huczne potem
on u jej stóp złożył swe serce złote.
Rau...
Swe serce złożył złote.

T. 29 - Piosenka Turcja – **S, SZ, Ż**

Mam szare szarawary i zielony kaftan
Turbany wyszywane lazurowym haftem.

Salem, sułtanie Saladynie
Niechaj Allach błogosławi cię !

Raz przyszedł na wieczerzę do sułtana żebrak
Dobrego wychowania żebrakowi nie brak

Salem, sułtanie Saladynie
Niechaj Allach błogosławi cię !

SŁOWNIK – *DICTIONARY*

abazur	lampshade
acetone	acetone
ach	ah!
aczkolwiek	although
Adam	Adam
Afryka	Africa
Agata	Agatha
agrafka	safety pin
agrest	gooseberry
ajent	agent
aktor	actor
akurat	exactly
alfabet	alphabet
Alina	Alina (name)
Allach	Allah
Altaj	(name)
Amelia	Amelia
Ania	Annie
anioł	angel
Anka	Ann
Anna	Ann
apaszka	scarf
apteka	pharmacy
arkusz	sheet
armata	cannon
asfalt	asphalt
asynchroniczny	asynchronous
Aszchabad	Ashkhabad (city in Turkmenistan)
atom	atom
awantura	quarrel, row
azalia	azalea
ażur	lace
baba	woman
babcia	grandma
babka	grandmother
bączek	little beetle
brać – być	to be
bak	tank
bąk	beetle
balkon	balcony
balon	balloon
bałwan	snow man
bały – bać się	to be afraid
banan	banana
bani – do bani	good-for-nothing
bańka	bubble
Barbara	Barbara
bardzo	very

bas	bass
Basia	Barbara
baza	base
bazia	pussy willow
bęben	drum
bęc	“boom”
będzie – być	will be
belka	beam
bemol	flat
benzyna	gasoline
bez	without
bezdźwięczny	soundless
biały	white
bić	beat
biegać	run
bił – od bić	beat
biorą – od brać	take
bis	encore
bit	bit
blady	pale
błogosławić	bless
błyszczyć	shine
bo	for, as, because
bogaci – od bogaty	rich
bok	side
Bolek	(name)
boli / boleć	hurt
bomba	bomb
bordo	claret
brak	lack
brano – brać	take
bredzić	rave
brodzie – broda	beard
broszka	brooch
brukselka	brussels sprout
brzuszek – brzuch	stomach
bucik – but	shoe
budy	sheds
budzić	awake
buk	beech
buraki	beets
burza	thunderstorm
buzia	face
by	so that
być	to be
był – być	was, were
byt	existence
bywać – być	to be

cało / cały	whole	ciekawy	interesting, curious
calutki	whole	cielę	calf
cap	male goat, billy	ciemny	dark
cażki	cuticle cutter	ciemności	darkness
cebula	onion	cień	shadow
cela	prison cell	cienki	thin
Celina	(name)	ciepły	warm
cenić	to value	ciepluteńko	very warm
cętka	spot	ciężki	heavy
chałupa	shack	ciocia	aunt
chata	old house, peasant house	ciotka	aunty
chcesz / chcieć	you want / to want	cis	yew, yew tree
chciała / chcieć	she wanted / to want	ciskać	fling, cast, sling, dart, bundle, hurl
chciałbyś / chcieć	would you want / to want	cisza	silence
chemia	chemistry	ciułacz	penny-pincher
Chinka	Chinese woman	ciżba	crowd
chlapać	to splash	ćma	moth
chłodnik	a cold soup	ćmić	to smolder
chłop	peasant	co	what
chmura	cloud	cofnąć	back up, rewind
choć	come (command)	cudny	wonderful, marvelous, beautiful
chochlik	demon, goblin	cukierek	candy (singular)
choćiaż	although	ćw. / ćwiczenie	exercise
chodzić	to walk	ćwiartka	quarter
choinka	Christmas tree	ćwiczyć	exercise
chomik	hamster	ćwiek	spike
choroba	illness, sickness, disease, malady	ćwierć	quarter
chować	to hide	ćwikła	beets
chrabąszcz	June bug	ćwir	bird song
chrapać	to snore	cylinder	cylinder, barrel, top hat
chrapka / mieć chrapkę	to have a craving for something	cyrk	circus
chuch	puff	cytryna	lemon
chudy	skinny	czapa	big hat
chusteczka	handkerchief	czapka	smaller hat
chwila	moment	czapla	heron
chwycić	to grab	czarny	black
chyba	maybe	czarodziej	wizard
chybotać	to wave (flag in the wind), move	czas	time
chyży	quick, swift, diligent	częstka	piece of something
ci / ty	for you or to you / you	Czech	person of Czech origin
ciągnik	tractor	czekać	to wait
ciało	body	czemu	why
ciapa	dim-witted, foolish	czereśnie	cherries
ciastko	cookie	czzerwienić	to turn red, to blush
ciężyć	to weigh heavily on something/someone	czzerwony	red
cicho	quietly	Czesia	name (fem)
cichuteńko	very quietly	często	often
cię / ty	you	czkawka	hiccups
		człapać	to stomp, to saunter, to traipse
		czoło	forehead

czosnek	garlic
cztery	four
czuły	tender
czwarty	fourth
czworo	four
czy	(conj.) or, whether, if
czym / co	with what / what
czysty	clean
czytać	to read
czyżby	is this
dąb	oak tree
dąbrowa	oak forest
dać	to give
dać	to blow
Dagmara	name (fem.)
dal	distant place
dał / dać	he gave/to give
dalej	further
dama	lady
damka	women's bicycle, queen (in chess)
dańko	appetizer, small meal
daśy	sulking, pouting
dążyć	to pursue a goal or purpose
dbać	to care for
dębie / dąb	made from oak /oak tree
delfin	dolphin
deska	board, plank
deszczówka	rain water
deszcz	rain
deszczyk	little rain
dla	for someone/something)
dłoń	palm
dłubać	to pick
długopis	ball-point pen
dłuży	getting bored
dniem /dzień	by day/day
do	(prep.) to, unto, into, till, until, for
dobosz	drummer
dobry	good (masc.)
doktor	doctor
dół	bottom, pit
dom	house
domek	little house
dorożka	horse drawn cab (carriage)
dorzucić	to throw in
doskonałość	perfection
dostać	to receive
drapać	to scratch
drogi	expensive
drugi	second

drut	wire
drzewo	tree
drzwi	door
dudy	bagpipes
Duńczyk	Dane
duży	big
dwa	two
dwadzieścia	twenty
dwór	country manor
dwuznaki	digraphs (letter combinations)
dygotać	to quake, to shudder
dymek	little smoke
dym	smoke
dynia	pumpkin
dyskomfort	discomfort
dyszeć	gasp, pant
dywan	carpet, rug
Dyzio	name
dzban	jug, pitcher
dzbaneczek	little jug
dżdżownica	earth worm
dżdżysty	rainy
dżem	jam
dżezowy	jazzy
dźgać	to poke, to jab
dziadek	grandfather
dziadzio	grandfather
dziarski	brisk, lively (adj.)
dziarsko	briskly, lively (adv.)
dziąsło	gums
dzieci	children
dzięcioł	woodpecker
dziecko	child
dzień	day
dzik	wild boar
dziki	wild
dziobać	to peck
dzióbek	beak
dzionek	day
dziś	today
dziura	hole
dziwaczny	weird
dziwić	to be astonished, to wonder
dziwny	strange, peculiar
dżokejka	jockey (fem.)
dżonka	Chinese junk
dżudo	judo
dżuma	bubonic plague
dżungla	jungle
dźwięczeć	to sound
dźwięczny	voice
dźwięk	sound

dźwig	lift
dźwigać	to lift
Dzwina	name
dzwon	bell
dzwoneczek	little bell
dzwonek	little bell
dzygit	horseman from Central Asia
dzyń	ding-dong
ebonit	a kind of plastic
echo	echo
Edek	Eddie
efekt	effect
Eger	dity in Hungary
egoista	egotist
egzamin	examination, test
ejże	hi
ekierka	set square, draftsman's triangle
ekran	screen
elf	elf
Elk	name
Elżbieta	Elizabeth
emalia	enamel
encyklopedia	encyclopedia
enigma	enigma
epoka	epoch
Eskimos	eskimos
eszelon	an army train
Ewelina	Evelyn
Ezop	Esop
fąfel	squirt, kid
fajka	pipe (for smoking tobacco)
fajny	nice
fala	wave
fara	parish church
faska	a portion
faza	phase
febra	fever
Felek	name
fez	fez (a truncated cone shaped cap)
fiasco	fiasco
fibra	a thread
figi	figs
fikać	to jump, to somersault, to frolic
fikołki	jumps, somersaults
Finka	Finn
firma	business, firm
flądra	flounder
flaga	flag
flet	flute
foka	seal
fonetyka	phonetics

forma	form
fotel	armchair
fotografia	photography
fraczek	tail coat
Frania	name
fryz	pattern
fujarka	pipe (musical instrument)
futerko	fur coat
gadać	to talk
gala	gala, festivity
gama	scale
garnek	pot
gąsienica	caterpillar
gąszcz	thicket
gdy	when, as, that
gdyby	if
gdzież	somewhere
gęba	mug
generał	general
gęś	goose
getry	leggings
giez	horsefly
gil	bullfinch
gitara	guitar
głęb	depth, the deep
gliniany	made of clay
globus	globe
głos	voice, sound
głoska	sound
głupi	stupid
go / on	him / he
goić	to heal
gol	goal
góra	mountain
gorąco	heat
gorący	hot
gość	guest
gotowy	ready
gra	game
grać	to play
gracz	player
Grażyna	name (fem.)
groch	pea, pea plant
grosz	penny
groszek	green pea, sweet pea
groźny	dangerous, threatening
gruby	fat
grudzień	December
gruszka	pear
gryczany	buckwheat (adj.)
grymasić	to be picky, fussy
gryzła – gryźć	to bite, to chew

grzęda	perch
grzyb	mushroom
grzybek	mushroom, diminutive
gurt	stiff clothing
gust	taste, (eg. fashion taste)
guz	bruise, bump
gżegżółka	cuckoo
haft	embroidery
haftować	to embroider
hak	hook
hala	hall
hałasować	to make noise, yell
handlować	to trade
Hania	woman's name
Hanna	woman's name
harfa	harp
hartować	to temper, to toughen
heban	ebony
heca	fun, joke
hej	hey (exclamation)
herbata	tea
hiena	hyena
Hieronim	man's name
hipopotam	hippopotamus
hola	stop!
hop	hop, jump
hreczany	buckwheat (adj.)
huczny	cheerful, loud
hulajnoga	scooter
humor	humor
hurra	hurray, hurrah
hurt	wholesale, goods
huśtawka	playground swing
hymn	hymn
i	and
Icek	man's name
ich – oni	theirs, they
idą – iść	they are going, to go
igła	needle
ikona	icon
Łąka	region of Poland
ile	how much/ how many
Imogena	woman's name
impreza	party
indyk	turkey
Inga	woman's name
inny	different
iperyt	mustard gas
Irek	man's name
Irena	woman's name
Irka	woman's name
iryse	iris

irysek	iris, diminutive
iskra	spark
Italia	Italy
Iwan	man's name
Izunia	woman's name, diminutive of Izabela
Ja	I
ją – ona	her, she
jabłko	apple
jabłuszko	apple, diminutive
jadła – jeść	she ate, to eat
Jadzia	woman's name, diminutive of Jadwiga
jajo	egg
jajeczko	egg, diminutive
jajko	egg
jak	how
jaki	what kind
jamnik	dachshund
Jaromir	man's name
Jarzębina	mountain ash tree, berry from mountain ash tree
jarzyna	vegetable
jarzynowy	made with vegetables
jaskółeczka	swallow (diminutive)
jeden	one
jeździemy – jechać	to drive, to ride
jedźmy – jeść	let's eat
jego – on	his, he
jej – ona	hers, she
jeleń	deer
jelonek	fawn
jemiołuszka	waxwing (bird)
Jerzy	George
jeść	to eat
jesień	autumn
jesion	ash tree
jesionka	ash tree, diminutive
jeśli	if
jest – być	is, to be
jeszcze	still, again, more
jeż	hedgehog
jeździć	to travel, to ride
jeżeli	if
jeżyk	hedgehog (diminutive)
język	tongue
jogurt	yogurt
Jurek	George man's name
już	now, already
kaczka	duck
kadzić	to stroke (one's ego), burning incense

kafle	tiles	koniec	end
kaftan	caftan, robe	konfitura	jam preserve
kalambur	a verse containing a humorous play on words	konik	horse
kalosz	overshoe, rain boot	Konstanty	Constantine
kałuża	puddle	konszabelanci	humorous for companions
Kama	woman's name	koperek	dill
kańczug	cowhide whip	korale	beads
kanon	canon, church law	koralowy	coral (adj.)
kapcie	slippers	korek	stopper / traffic jam
kapać	to trickle, to drip	kos	blackbird
kapać	to bathe	kosa	scythe
kapiel	bath	kosić	mow
kapusta	cabbage	kosz	basket
kara	fine, punishment	koszycek	small basket
Karol	man's name	koszyk	cart
Karolina	Caroline	kot	cat
karp	carp (fish)	kotek	kittie
kasa	money, cash register	kowal	blacksmith
kąsać	to sting, to bite	koza	goat
Kasia	Kathy	krab	crab
kasza	whole grain porridge	kręcić	turn
kaszka	whole grain porridge	król	king
kasztany	chestnuts	królowna	princess
kat	executioner	królowa	queen
kąt	corner	kropelka	drop
katar	cold (sickness)	kropka	dot
kawka	jackdaw (bird)	krowa	cow
każdy	each, every	krzyczeń	yell
Kazik	man's name, from Kazimir	krzyżyk	cross
kefir	kefir (curdled milk)	książka	book
kefirek	kefir (diminutive)	kto	who
kelner	waiter	któraś - który	someone
kepi	kepi (French military cap)	ktoś	someone
kęs	a bite	ku	toward
kiedy	when	kukułka	cuckoo
kielbasa	sausage	kula	sphere / bullet
kiep	fool	kuma	friend
kier	hearts (in cards)	kupił	he bought
kilka	several	kupić	buy
kipieć	to boil, to leak	kurzyć	to raise dust
kit	putty	kusić	tempt
klatka	cage	kusza	crossbow
koc	blanket	kuzynka	cousin female
kojot	coyote	kwaśny	sour
kołek	peg, pin	kwiat	flower
koło	circle, around	łabędź	swan
kolor	color	łąka	meadow
Koluszki	name	łakocie	sweets
Komora	compartment	łakomczuszek	glutton
koń	Horse	lala	doll
końcówka	end piece	landrynka	hard candy
		łapa	hand / paw

łapci - kosi	patty-cake	mądry	wise
laptop	laptop	magia	magic
las	forest	maj	May
lato	summer	mieć	to have
latać	fly	maja- mieć	to have
latarka	flashlight	mak	poppy
łata	patch	mąka	flour
łatka	litte patch	Małgosia	name
ławka	bench	malować	to paint
lazurowy	sky blue	małpa	monkey
łebek	pinhead	małpka	young (or small) monkey
Lech	name	mały	small
lecieć	to fly	mam – mieć	to have
lecz	but	mama	mom
leczyć	to treat, to heal	mamusia	mommy
ledwo	barely	Mańcia	name
lęk	fear	mańkut	southpaw
lękać	to be afraid of	mara	bad dream
len	linen (noun)	marabut	marabou
leń	lazy person	marchewka	carrot
lepszey	better	Marek	- name
lesie – las	forest	Maria	Name
leszcz	bream (a fish)	Marysia	name
Leszek	name	Marzanna	name
leżeć	lay	marzyć	dream
liczba	number	maślak	slippery jack (a mushroom)
likier	liquer	maślanka	buttermilk
lila	puple	masz - mieć	to have
lin	tench (a fish)	maż	husband
lis	fox	mebel	furniture (singular)
liść	leaf	mech	moss
litera	letter	mecz	sports game (match)
łódka	boat	męka	torment
lody	ice cream	mele - ele	patty-cake
lok	lock (or hair)	męski	masculine
lokomotywa	locomotive	meta	finish
Lolek	name	mgła	fog
Lolita	Lolita	miara	yardstick, ruler, measurement
łopata	shovel	mieć	to have
łoś	moose	miękki	soft
łosoś	salmon	miele – mlecć	grind
lotnik	aviator	miły	nice
łożko	bed	mina	facial expression, mine
lub	or	Mirek	name (male)
lubić	to like	miś	teddy bear
Ludomir	name	mistrz	master
ludzie	people	miska	bowl
łuk	bow	mlaskać	smack one's lips
Łukasz	name	mleko	milk
lukier	frosting (on a cake)	mnie – (ja)	me
łyżka	spoon	mnoga	plural
maczek - mak	poppy seed	mocny	strong

moda	style	niej - (ona)	her
mój	mine	niemowlę	infant
mól	clothes moth	nieopodal	nearby
moment	moment	niesie	carries
morda	muzzle	nietoperz	bat
morzyć	to starve	niewyraźny	unclear
motyl	butterfly	nikt	nobody
móźdzek	cerebellum	niosa - (nieść)	they carry
może - (móc)	to be able to	nisko	low
mucha	fly	nitka	thread
muchomor	toadstool	niuans	nuance
muł	mule	niuchać	sniff
musieć	must	niwa	field (archaic)
muzykanci	musicians	niż	than
muzyka	music	no	well
my	we	noc	night
myły - (myć)	they washed	noga	leg
mym - (mój)	mine	nos	nose
myśl	a thought	nosić	to carry
myśleć	to think	nóżka	leg
myszka	mouse	nuda	boredom
na	on	nudzić	to bore
nadajnik	transmitter	nurek	diver
nagłos	beginning of the word	o	about
nagranie	recording	obora	cowshed
nami - my	us, we	ocet	vinegar
namiot	tent	och	oh!
narcyz	narcissus. daffodil	ochota	willingness
narty	skis	oczy - (oko)	eyes
Narwia	name of a River	odbarwić	to remove color
następny	next	odfrunąć	to fly away
nasz	our	odgadnąć	to guess
Natalia	name (female)	odorek	a stink
nazywać	to name	odwiedzić	to visit
nęcza	poverty	ofuknąć	to scold
neon	neon	ogłoszono - ogłosić	to announce
netto	net	ognisko	bonfire
nią - (ona)	her	ogon	tail
niania	nanny	ogonek	tail
niby	as if though	ogórek	cucumber
nic	nothing	ogród	garden
nich - (oni)	them	ojciec	father
niczym - nic	nothing	okno	window
nie	no	okoń	perch
niebieski	blue	okrągły	circular
niebo	heaven, sky	okrasić	to embellish
niechaj	let	okruszek	crumb
niecico	somewhat	okulary	eyeglasses
niedopałek	cigarette butt	Olek	name (male)
niedziela	Sunday	ołtarz	altar
niedźwiedź	bear	omamy	hallucinations
niego - (on)	him	omlet	omelet

on	him
opalać się	to sunbathe
opis	description
opozycja	opposition
oraz	as well as
orędzie	address (speech)
organy	organ
osa	wasp
ósemka	eight
osiem	eight
osioł	donkey
Oskar	Oscar
ósmy	eighth
oszukać	to cheat
oto	here, it
otoczyć	to surround
owad	insect
owca	sheep
owoc	fruit
ożenić	to marry
ozimina	winter wheat
oznaczony	marked
ozór	tongue
pachnący	fragrant
pączek	Polish donut, flower bud
paczka	package
pajacyk	puppet
pająk	spider
pąk	bud
pałeczka	baton
pan	mister
pani	miss/madam
Pankracy	name
Panna	miss
panowie	sirs
Pantera	panther
Pantofle	slippers
Papuga	parrot
Park	park
Pas	waist / belt
pasek	belt
pasieka	apiary, bee farm
paśowy	a purplish red color
paw	peacock
pęczek	bunch
pędzel	paintbrush
pędzelek	small paintbrush
pelican	pelican
pełny	full
pȩto	a portion of sausage
petunia	petunia (flower)
pewien	certain

pianino	piano
piasek	sand
pięć	five
piec	stove, to bake
piękny	beautiful
pieniądze	money
pieśń	song
piją – pić	to drink
piołę – prać-to	to wash
piosenka	song
Piotrek	Peter
pisk	screech, squeal
płacić	to pay
plotcie – płot	fence
plotka	gossip
plucha	wet weather
plyta	compact disk
płytowy	recorded on disk
pływać	to swim
po	after
pobliski	nearby
pobzykując – bzykać	buzz
poczłapała – człapać	to stomp, to saunter, to traipse
poczuć	to feel
pod	under
podkucia	cleats
podłoga	floor
pojedynczy	singular
pojedynek	duel
pójść – iść	to go
polecieć	to fly
pomalować	to paint
pomidor	tomato
poprosić	to ask
pora	time (it's time)
port	port
posłuchać	to listen
pospinać	to clip
posprzątać	to clean
poszycie	undergrowth
potęga	power
potem	after
powalać	to soil
powiedzieć	to tell
powinien	should
powieźć	to cart
powtarzać	to repeat
powtórka	repetition
pranie	laundry
prastary	ancient

prawdziwy	real	reszta	change (money), remainder
prażek	stripe	rezultat	result
prędko	fast	robić	to do
problem	problem	rodzina	family
Prokop	name	rodzynek	raisin
prom	ferry	róg	corner / horn
prosiak	piglet	rok	year
prosię	piglet	rosła - rósć	to grow
prosty	simple	roślina	plant
prosić	to ask	rower	bike
Przasnysz	name of city	rów	ditch
przebrnąć	get through	róża	rose
przecież	however	rozmawiać	to talk
przejść	to walk through	rozpacz	dispair
przejmować	to worry, to fret	roztrzaskać	shatter
przekropnie	terribly	rozumienie	understanding
przeplącić	to overpay	różyczka	little rose
prześliczny	very beautiful	zurka	tube
przewracać	to knock over	ruszyć	to move
przewrócić	to fall	ryba	fish
przez	through / because	rybak	fisherman
przodem - przód	front	ryczeć	to bellow
przy	by, next to	Rysiek	name
przyjść	to come	rytm	rhythm
przyjmować	to admit / accept	rzadko	rarely
przykry	unpleasant	rządy	rows
przyłożyć	to throw a punch	rządzić	to rule
przypiąć	to attach	rzeczce - rzeczka	little river
przysięga	oath	rzeczny	out of river
przyśnić	to dream	rzecz	thing
przyszedł - przyjść	to come	rząd	row, government
przywiązać	to tie	rzeka	river
ptaszek	bird	rzepa	turnip
pud	pound (measure)	rzęsy	eyelashes
puma	puma	rzęsza	crowd
puścić	to let go	rzeźba	sculpture
pusty	empty	rzodkiewka	radish
puszcza	jungle	rzucać	to throw
puzon	trombone	Rzym	Rome
pysk	snout	rymianin	Roman
pytanie	question	są - być	to be (them)
pyton	python	sąd	court (court of law), judgment
rada	advice	sągi	cords, logs
Radek	name	saksofon	saxophone
radość	joy	Saladyn	Saladin
radośnie	joyfully	sałata	lettuce
rak	cancer / crayfish	salaterka	salad-bowl
rań - ręka	hand	sałatka	salad
rama	frame	sam	alone, oneself
rano	morning	samochód	car
rap	rap	samogłoska	vowel
raz	once	samogłoskowy	vocalic

samolot	airplane
sandały	sandals
sanki	sled
sąsiad	neighbour
schnąć	to dry
schować	to hide
ścielić	to make (a bed)
ściereczka	tea-towel
ścinać	to cut off
ściółka	litter, bedding, mulch
ściszać	to turn down (volume, noise)
sęk	gnarl
sen	dream
sęp	vulture
sępi	vulturous
ser	cheese
serce	heart
serwal	serval (an African wild cat)
serwetka	napkin
setka	hundred
siadła - siaść	to sit down
siać	to sow, spread
sianko	hay
siateczka	net, plastic bag, shopping bag
siatka	net, shopping bag
się	oneself, myself, yourself, itself
sieć	net (fishing)
siedem	seven
siedzieć	to sit
sień	hall
sierpień	August
sikawka	water hose
sikoreczka	chickadee (bird)
siła	strength, force
silnik	engine, motor
siny	pale blue, teal (color)
siodelko	seat (bicycle seat)
siodło	saddle
siteczko	strainer
siusiać	to pee
siwy	gray
skakać	to jump
skała	rock, stone
składać	to fold
skoczyć	to jump
skrzypiec	to squeak
skrzypce	violin
skrzypki	violin
śląd	trace
śledź	herring
śliczny	lovely
ślimak	snail

śliwka	plum
słoń	elephant
słońce	sun
słono /zapłacić/	stiff - to pay a lot
słowo	word
ślub	wedding
słuchać	to listen
słuch	hearing
słup	pole, post
słynny	famous
spać	to sleep
śmiało	courageously
śmiejąc - śmiać się	laughing / to laugh
śmierdzieć	to stink, to reek
śmieszny	funny
smok	dragon
smuteczek	sadness, sorrow
śniadanie	breakfast
śnie - sen	dream
sobie	oneself, myself, itself
soczek	juice
sok	juice
sopran	soprano
sos	sauce
sosna	pine
spadł - spaść	to fall
speszony	abashed / embarrassed
śpi - spać	to sleep
śpiewać	to sing
spis	list, record
splotły - spleść	braided, to braid
spod	from under
spodem	beneath, below
spodziewać	to anticipate
spojrzeć	to look, to glance
spółgłoska	consonant
sport	sport
sprawa	case, matter
spryciarz	dodger, slyboots
sprzedawać	to sell
średni	average, medium
śródgłos	mid-word
środek	center
stąd	from here
stado	herd
stale	constantly
stanać	to stop, to stand up
Staś	Stan (name)
sto	hundred
stoi - stać	stands, to stand, stop!
stop	stop
stopa	foot

strąk	pod	szyja	neck
suchy	dry	Szymek	Simon
sułtan	Sultan	Szymon	Simon
suszyć	to dry	szyna	rail
swe - swój	my own	szyszka	cone
swędzić	to itch	ta	this
świadomy	conscious, aware	tą - ta	this, that
światło	light	taczki	wheelbarrow
świecić	to shine	Tadek	name
święty	saint	tak	yes
świeży	fresh	taki	such
świnka	pig	takt	tact
świt	dawn	talerz	plate
sylaba	syllable	tańczyć	dance
synchroniczny	synchronous	tarcica	wood (for making boards)
synek	son, sonny	tarka	grater
szabla	saber	tarł - trzeć	grate
szal	madness, fury	tartak	sawmill
szalik	scarf	tata	dad
szary	gray	tato	dad
szarawa	grayish	Tatomir	name
szarawary	galligaskins	te - one	those
szczekała	to bark	tę - ona	her
szczoteczka	brush	tego - ten	that
szczotka	brush	tej - ta	this (feminine form)
szczupak	pike	telewizor	television set
szczupły	slim	tępy	dull
szczury	rats	teraz	now
szczurzy	ratsy	termometr	thermometer
szczyt	hilltop, peak	tęsknić	to miss
szczypawka	earwig	też	too
szczypce	tongs, pliers	tłumaczyć	to translate
szczypiąc - szczypać	pinch	tłusty	fat
szedł - iść	go	to	this
szeleścić	rustle	tom	volume
szelki	suspenders	ton	tone
szerokość	width	tor	track
szkodzić	to harm	torebka	bag
nie szkodzi	no harm done	trąbić	to toot (a bugle), to honk (a horn)
sznur	rope	trąba	trumpet
sznurówka	shoelace	trąbka	little trumpet
szopa	shed	trąbienie	tooting (on a trumpet)
szosa	road	tracz	sawyer
szpada	foil	traktor	tractor
szpilki	pins	trawa	grass
szpulki	reels	treść	content
szukać	look for	trudny	difficult (adj.)
szuwały	rushes, a marsh	trudno	difficultly (adv.)
szyba	window-pane	trzech - trzy	three
szybki	fast, quick	trzy	three
szybko	fast, quickly	tu	here

tuba	tuba	uwagać	to pay attention/ to be careful
tulipan	tulip	uwodzi	seduce
tuńczyk	tuna	uziemić	to ground
tupać	to tap	uzupełnić	to complete
turban	turban	użyć	to use
tutaj	here	w	in
twardy	hard	waga	scale/ weight
twór	creature	wahadło	pendulum
ty	you	wałek	rolling pin
tych	these	wanienka	small bathtub
tykać	to tick	wanna	bathtub
tył	back	wara	get away (expression)
tylko	only	warzywny	vegetable (adjective)
tym – ten	this (masculine form)	warzywo	vegetable (noun)
Tymek	Tim, Timothy (short form of Tymoteusz)	was – wy	you (plural)
u	at	wąsy	mustache
ubierać	to dress	wąż	snake
ubóstwo	poverty	waza	vase
ubrany	dressed	ważny	important
ucalować	to kiss	wcale	at all
ucho	ear	wciąż	still
uciekać	to run away	wczasy	vacation
uczucie	feeling	wdrapywać	to climb
udusić	to choke	węch	sense of smell
udział	participation	wędzony	smoked
udźwig	lifting/carrying capacity	węgiel	coal
ufny	trustful	welon	veil
ugór	field laying fallow	wesele	wedding
ujemny	negative	weź – wziąć	to take
ukryć	to hide/ conceal	węza – wąż	snake
ul	beehive	wezyr	Vezir (Turkish high official)
Ula	short form of Urszula (Ursula)	wiadomo	known
ułan	uhlan	wiara	religion, beliefs
ulica	street	wiązać – wiązać	to tie
ulubiony	favorite	wić	to weave
umiem	I know	wie – wiedzieć	to know, to be aware
umilić	to make pleasant	więc	thus, therefore henceforth
umowa	contract/ agreement	wieczera	supper
umyła	she washed	wiedzą – wiedzieć	to know
unerwić	innervate	wiele	several, many
upał	heat wave	wielki	large, big
uprawiać	to pursue/ practice	Wielkanoc	Easter
uprzykrzony	irksome	wiersz	poem
urodziny	birthday	wierszyk	short poem
Urszula	Ursula	wierzba	willow tree
usiąść	to sit	wierzyć	to believe
uskok	step down	wieść	news
uśmiechać	to smile	wiewiórka	squirrel
usta	lips	wieża	tower
utopić	to drown	wieźć	to drive someone or something
uwaga	attention	Wika	name
		wilk	wolf

winko	wine	wyrzygać	to vomit
wiodą – wieść	to lead	wysoki	tall
wir	whirl, turmoil	wystawa	exhibit, display
wiśnia	cherry	wysypka	rash
wkładać	to put in	wyszły – wyjść	to walk out
Władysław	Polish name (male)	wyszywany	embroidered
właśnie	right, exactly	wziąć	to take
wlazł – wleźć	to crawl in	za	for
wlewać	to pour	ząb	tooth
włożyć	to put in	żaba	frog
woda	water	żabka	small frog
wodny	aquatic, water-related	zaćmić	to eclipse
wodze	harness for a horse	zaćmienie	eclipse
wokół	around	zaczęcie	the beginning
woleć	to prefer	zaczęła – zacząć	to begin
wór	sack	zadrzeć	to shake, to tremble
wóz	carriage, wagon	zagadka	riddle
wozić	to drive someone	zając	hare
wpadła – wpaść	to fall in	zakochać	to fall in love for
wracając – wracać	to return	zakończyć	to finish
wróbel	sparrow	zakwitnąć	to bloom
wrzasnąć	to scream	zamek	lock/ castle
wrzesień	September	zamienić	to exchange
wrzeszczeć	to shout loudly, yell	zapałka	match
wrzosy	heather	zapodziać	mislay
wsadzić	to put in	zapowiedz – zapowiedzieć	to announce
wściekle	rabidly, terribly	zapowiedź	announcement
wstają – wstać	to stand up	zapytać	to ask
wstawić	to set-up, place	zaraz	in a moment
wszak	nevertheless	zaś	because
wszędzie	everywhere	zastrzyk	injection
wszystkie	all	zawód	profession
wszystko	everything	żbik	wildcat
wuj	uncle	zboże	wheat
wujek	uncle	zbyt	too much, sales
wy	you (plural)	ździebełko	kernel, a tad of something
wybrać	to choose, to pick	Zdzisław	(name)
wyc	to cry, howl	ze = z	with, from
wychowanie	manners, upbringing	że	whereas, that, because
wyciągać	to pull out	zebra	zebra
wydać	to spend, to dispense	żebrak	begger
wydmuchać	to blow out	zebrać	gather
wydymać	pout	zebranie	meeting
wygłos	last sound in a word	żeńić	to wed
wyjąkać	to mumble, stutter	zepsuty	broken, spoiled, rotten
wyjeżdżać	to depart, leave	zero	zero
wylać	to spill	zerwać	to rip, to break-off
wymowa	pronunciation	zeszyt	notebook
wynosić	to carry out	zez	cross eyed
wypadać	to fall out	ziarenko	granule, seed
wyraźny	clear	zielenić się	to become green
wyraz	word		

zielony	green
ziemia	earth, ground
ziemniaczek	small potato
ziemniak	potato
ziewać	yawn
zima	winter
zimny	cold
zimowisko	winter camp
ziółko	little herb
zioło	herb
zjadać	to eat
zjawić	to turn up
zły	angry
źle	not good/ badly
złoty	gold
złote	golden, Polish money
złożyć	to propose/ put together
zmieścić	to fit
zmieszać	mix
zmrok	dusk
znajdziecie – znaleźć	to find
zniechęcać	to discourage
znowu	again
zobaczyć	to see

zółcić	to make yellow
żołędzie	acorns
żółty	yellow
żółw	turtle
żona	wife
Zosia	Sophia
żrebię	colt
żrenica	pupil
źródło	spring
źródło	spring, source
żubr	bison
zuch	cub scout
żuk	beetle
zupa	soup
żuraw	crane
zwiększyć	to build up, to increase
zwierzę	animal
zwrócić	to give back
zwyciężyć	to win, to overcome
życie	life
zygzak	zig-zag
żywo	lively
żywy	alive
zziębnać	to go cold

